

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ceremonien Van Den Heylighen Dienst Der Misse Bethoont Vyt De H. Schriftvre Ende De HH. Ovt-Vaders vande eerste 400. ende volghende jaeren

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1661

Aen De Vrome, Ende Godtvruchtighe Cathollicke Borghers Vande
Wit-Beroemde Ende Vermaerde Stadt Van Antwerpen.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34059

AEN DE VROME,
 ENDE GODTVRUCHTIGHE
 CATHOLICKE
 B O R G H E R S
 VANDE
 WIIT-BEROEMDE
 ENDE VERMAERDE
 STADT VAN
 ANTWERPEN.

Alder-liefste Borghers,

DEN besonderen iever, die ghylieden altijd hebt ghehad tot den waeren Godtsdienst, is door de trompette vande *Faeme*, over menighe jaeren, uyt-gheblaesen gheweest, niet alleen tusschen de enghe paelen van onse Nederlanden; maer is oock, met groote snelheydt ghevloghen, over de woeste baeren der Zee, om sich te verbreyden tot de vremste kusten, ende uytterste gewesten des wereldts; in dier voeghen, dat waer-men weet te spreken van uwe

A 2

Edele

Edele Stadt (ende waer isser eenigh landt, soo verfteken, oft soo verre gheleghen, daer men van haer niet en weet te spreken?) daer is saemen bekent uwe liefde tot den Goddelijcken dienst, ende uwe godtvruchtigheyt met de welke ghy-lieden (sonder iemants nae-deel ghesproken) oft alle uwes Vaderlandtsinghesetene verre te boven gaet, ofte wel, aen niemant van haer en moet wijcken. Ick neme tot ghetuyghen soo menighe rijckelijck vercierde autaeren, soo vele treffelijcke kercken, door uwe, ende uwer voor-ouderen miltheyt ghebouwt, ofte vervoordert, daer den H. Dienst Gods wordt ghedaen, daer het goddelijck Woort wordt verkondight, daer de heylighe Sacramenten worden uyt-ghe-reyckt, alles met eenen soo drittighen toe-loop, dat deur-gaens, oock de ruymste plaetsen, schier niet groot ghenoech en zijn om de menschen te vatten.

Derhalven, ghelijck het vyer dies te krachtigher bernt, hoe dat het met koudeere locht is omset; soo fiet-men oock in u-lieden, het vyer vanden jever tot den goddelijcken dienst dies te meer blaecken, hoe dat ghy-lieden op alle kanten meer omringhelt zijt van Anders-ghesinde.

finde. Wat sal ick segghen vanden drift, met den welcken ghy-lieden altijd, maer namelijck dit teghenwoordigh jaer, hebt komen aen-hooren de verschillen des Gheloofs? met wat eene vreught, ende ghenoeghen des herten ghy-lieden die hebt ontfanghen, naemelijck, die ick gehandelt hebbe, rakende den heyligen Dienst vande Misse: soo dat oock treffelijke mannen op my hebben versocht, dat ick-se door den druck soude brengen in't licht, op dat de godtvruchtighe Catholijcke ghemeynthe, soo eene ghewichtighe materie, die sy van my mondelingh hadde gehoort op den Preeck-stoel, soude moghen wel diep drucken in'r hert door het lesen.

Ick en hebbe een soo redelijck, ende godtvruchtigh versoeck, van eene soo jeverighe, ende Godts-dienstighe Ghemeynthe niet konnen verstoeten: Hier fiet ghylieden, *Beminde Borghers*, in dit kort schrift uwe begeerte volbracht. Hier hebt ghy-lieden, dat alle de Ceremonien die vande Roomsche H. Kercke, hedendaghs worden ghebruyckt inde *Misse*, de selve zijn, namelijck met die van d'eerste 400. jaren, als wanneer de kercke *Christi* (soo onse Weder-partije selve bekent) noch

A 3 op-

oprecht was , ende rechtsinnigh.

Ten tweeden , hier hebt ghy-lieden be-
thoont in't ghemeyn uyt Schriftuer, dat
de Apostelen hebben een waerachtigh
Sacrificie ghedaen , 'twelck alleen aen
Godt mach ghedaen worden.

Ten derden , hier hebt ghy-lieden be-
thoont mede uyt Schriftuer, hoedanigh
dit Sacrificie der Apostelen was in't be-
sonder, namelijk aengaende sijne voor-
naemste deelen, en Ceremonien.

Ten vierden, de ghetuyghenissen van al-
le eeuwen , dat-men altijt in de Christe-
lijke Kercke een oprecht Sacrificie ge-
daen heeft.

Ten vijfden, sult ghy-lieden hier betoont
vinden oock uyt Schriftuer , dat alle on-
se Ceremonien , die wy ghebruycken in
de H. Misse , seer prijs-baer zijn , ende
lofweerdigh. Neemt dit schrift in danck,
ende ghebruyckt het tot versterckinghe
van u-lieden Godts-dienstighe ghemoe-
deren, ende tot beschaemtheyt van úwe
Partije, de welcke (ghelijck u-lieden
seer wel bekend is) onsen H. Dienst niet
alleen en houdt voor eenen nieuwen
vondt, ende ghedichtsel der menschen,
maer oock voor heydensche Supersti-
tie, ende loutere Afgoderije. Denckt
dat

dat dit schrift is ghelijck aen het sweert
van den Velt-Oversten *Gedeon*, 'twelck
sich verthoonde in de ghedaente van
broodt; ghebruyckt het als een sweert
om uwe weder-partije te bevechten;
ghebruyckt het als broodt om u-lieden
sielen te stercken. Vaert wel.

*In Antwerpen, uyt ons Professe-huys
den 1. Julij 1659.*

VV.EE. oodtmoedighen, ende goer-
jonstighen dienaer inden Heere
CORNELIJS HAZART
Priester der Societeyt JESU.

A 4

VOOR.